

institutionen første Gang blev indført ved en 5-aarig Lov Nr. 84 af 19. April 1907, der senere afløstes af Lovene Nr. 134 af 8. Juni 1912 og Nr. 311 af 22. Juni 1917.

Hovedprincippet i Voldgiftslovene: Afgørelse af Husdyrtvistigheder alene gennem Lægmænd uden Medvirken af Personer, der er i Besiddelse af juridisk Sagskundskab, har siden Fremsættelsen af det første Lovforslag i Rigsdagssamlingen 1905—06 været Genstand for en skarp Kritik fra den juridiske Videnskabs Side. Derimod har der indenfor Landbrugsorganisationerne været Tilfredshed med Voldgiftsordningens Hovedprincip, hvorimod der har været rettet Kritik mod forskellige mindre væsentlige Punkter i Voldgiftsinstitutionens Virksomhed, navnlig Sagsbehandlingens Langsomhed, Uensartetheden af de af Voldgiftsretterne truffene Afgørelser, Manglen af trykte Hjælpemidler for Voldgiftsmændene og deslige.

For at faa afhjulpet de af Landbrugsorganisationerne kritiserede Forhold henvendte „De samvirkende danske Landboforeninger“ og „De samvirkende danske Husmandsforeninger“ sig i 1936 i Fællesskab til Justitsministeren, der paa denne Foranledning ved Skrivelse af 27. April 1936 nedsatte et Udvalg med den Opgave at gennemgaa de gældende Regler om Voldgift angaaende Handel med Husdyr med Henblik paa eventuelle Ændringer i Lovgivningen herom samt Gennemførelse af Foranstaltninger til Tilvejebringelse af større Ensartethed i Afgørelserne.

I Februar 1938 har dette Udvalg afgivet en Betænkning; denne ledsager nærværende Lovforslag.

Af Betænkningen fremgaar, at der indenfor Udvalget har været stærkt delte Meninger om Ordningen af Retsplejen i Husdyrsager, idet Udvalgets juridiske Medlemmer har hævdet, at Sagerne burde behandles af de ordinære Domstole under Medvirken af sagkyndige Dommere (Husdyrretter), medens Udvalgets øvrige Medlemmer har villet bibeholde den nuværende Voldgiftsordnings Hovedprincip og indskrænke sig til at reformere Ordningen paa de af Landbrugsorganisationerne kritiserede Punkter. Efter at der fra begge Sider indenfor Udvalget havde været udarbejdet Forslag i Overensstemmelse med Udvalgsgruppernes Hovedsynspunkter, endes Udvalget dog om det i Betænkningen Sp. 2895—2912 aftrykte Lovudkast; dette adskiller sig navnlig fra den nugældende Voldgiftslov derved, at det foreslaas, at den stedlige Civildommer skal indtræde som Med-

lem af Voldgiftsretten, saafremt Voldgiftsformandens Forligsmægling ender uden Resultat (§§ 2 og 5, Stk. 1); at Vidneførsel og anden Bevisførelse sker ved Voldgiftsretten (§ 5, Stk. 4), og at alle Regressøgsmaal vedrørende det samme Husdyr skal søges inddraget under Sagen mod den sidste Sælger af Dyret; saaledes at den Part, der ikke benytter sig af Adgangen til Inddragelsen, mister sin Regresret (§ 4). Endvidere skal Adgangen til at vedtage Sagsbehandling ad almindelig Retsvej bortfalde (§ 1); Voldgiftskredsene skal gøres større, saaledes at de kommer til at falde sammen med Retskredsene (§ 2), og der indføres en 70-Aars Aldersgrænse for Voldgiftsmænd (§ 2). Det foreslaas endvidere, at Formanden for den staaende Voldgiftsdomstol, hvis Betegnelse ændres til Overvoldgiftsretten, skal være en Landsdommer (§ 7); Indskrænkningerne i Adgangen til at paaanke Voldgiftskendelser foreslaas i alt væsentligt opretholdt i samme Skikkelse som hidtil, dog at Overøvrigheden ved Afgørelsen af Ankeandragender skal raadslaa med en dertil udpeget Mand, der har praktisk Kendskab til Handel med Husdyr (§ 7). Endelig foreslaas det, at der skal kunne opnaas fri Proces saavel for Voldgiftsretterne som for Overvoldgiftsretten (§ 10).

Efter Udvalgets Forslag skal Retskredsens Civildommer, naar han tiltræder Voldgiftsretten, for at Kendelse kan blive afsagt, indtræde som almindeligt Medlem af Voldgiftsretten, saaledes at den ikke retskyndige Formand stadig fører Forsædet; dog skal Dommeren, forsaavidt angaar Bevisførelsen og iøvrigt i det Omfang, Retten finder Anledning dertil, overtage Hvervet som Forhandlingsleder (§ 5, Stk. 1). Et enkelt Medlem af Udvalget (Dommer Anker) har dog ikke kunnet tiltræde denne Ordning, idet han mener, at den vil medføre en uheldig Usikkerhed i Voldgiftsrettens Arbejdsforhold, navnlig fordi det, naar Dommeren ikke helt har Ledelsen, vil være uklart, hvor langt hans Beføjelser og Ansvar rækker. Dommer Anker har derfor stillet et Særforslag, hvorefter Dommeren fra det Øjeblik, han tiltræder Voldgiftsretten, skal fungere som Formand for denne.

Efter Afgivelsen af Betænkningen har Justitsministeriet fra Ministeriet for Landbrug og Fiskeri, Retsplejeudvalget, Den danske Dommerforening og Foreningen af Politimestre i Danmark indhøvet Erklæringer om Sagen, idet man til Orientering for disse Myndigheder har medsendt et Lovudkast udarbejdet i Overensstemmelse med